

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izveniši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Zakaj molk?

Glavni princip demokracije je javnost. Bistvo demokracije obstoji v tem, da ima vsak državljan pravico sodelovati v vseh javnih zadevah. Kdor pa hoče v javnih zadevah sodelovati pravilno, mora vse javne zadeve poznati in to temeljito poznati, brez vsakih pridržkov in brez vsakih skrivalic. Zato je glavni princip moderne demokracije javnost in že v stari grški in rimski demokraciji so se vse zadeve, ki so se količkaj tikale javnosti, obravnavale na trgu (agora, forum), na javnih skupščinah.

Proti temu osnovnemu principu demokracije se pri nas mnogo greši in javnost se namenoma prezira pod najrazličnejšimi pretekami. Najraje molče pri nas ljudje o dnevnih zadevah, ker so baš te včasih zelo košljive. Toda naš tiskovni zakon ni tak, da bi omogočal resno kritiko delovanja finančnikov in finančnih zavodov. Zato pa se je povsod pri nas silno razpasla nevarna navada tihega in diskretnega šušljanja od ust do ust, ki pa je v gotovih razmerah mnogo nevarnejše kot javnost.

Danes se v Sloveniji silno mnogo govori o Slavenski banki in o vzrokih, zakaj da je moral ta veliki denarni zavod ustaviti svoja izplačila. Mnogo se govori o nekaj fiktiivnih kreditih, mnogo se govori o raznih denarnih zavodih, ki so oddajali temu zavodu prebitke svojih dobičkov ali pa celo svoje vloge; mnogo se govori o višini kreditov, ki jih je dovoljevalo vodstvo tega zavoda v Sloveniji raznim podjetjem v Sloveniji, ki jih javnost pač precej drugače ceni na njihovo kreditno vrednost, kakor jih je cenilo vodstvo. Toda točnih in natančnih podatkov o vseh teh stvareh ni mogoče dobiti nikjer! Da zavod sam skriva ali vsaj pokuša skrivati svoje »poslovne tajnosti«, to je umevno. Toda nadzorna oblast? Kaj dela in počne ta?

Država si je pridržala pravico, da javne denarne zavode nadzoruje. Ona mora natančno poznati poslovanje denarnih zavodov, sicer ne more interesov javnosti dovolj ščititi. Iz zaštite interesov javnosti pa ne izvira le dolžnost, nadzorovati organe, da morebitne napake in prestopke funkcionarjev pri raznih zavodih pravočasno preprečijo, ampak državna zaščita javnih interesov zahteva logično tudi, da merodajni državni nadzorni organi javnost tudi pravočasno in pravilno obvesto o vsem, kar zasledijo pri od njih nadzorovanih zavodih! Zakaj samo na ta način se da preprečiti, da iz malih muh ne nastanejo vsled nepravilnih govoric veliki sloni, ki lahko vsemu javnemu gospodarstvu silovito škodujejo, mnogo več, kakor pa pravočasno povedana resnica!

Danes se širijo o Slavenski banki in o njenem poslovanju najnevarnejše vesti po celi Sloveniji. Kontrolirati pa teh vesti nihče ne more in tudi zavračati jih nihče ne more, ker nihče ne ve, kaj je na njih. Govorice pa so tukaj in teh ne more zabraniti nobena oblast, ker ne more ljudem jezikov povezati. Edino sredstvo, s katerim se lahko prepreči grozeča katastrofa za vse naše denarstvo, je javnost. Nadzorna oblast je dolžna, da odkrito pove, kaj je in kaj ni, in če bo javnost pravilno in resnično obveščena o pravem stanju stvari, bodo tudi nevarne govorice same po sebi utihle.

Nadzorna oblast bi bila že zdavnaj dolžna, povedati resnico in naravnost zagotovo je, zakaj je ne pove! Ali hoče skušati skrivati svoje »poslovne tajnosti«, gotovo je, zakaj je ne pove! Zato javno pozivamo nadzorno oblast, da izpregovori tudi ona! Zabašuriti se ta za-

Nove Pašičeve izjave.

PASIČ BO SKLICAL KONGRES RADIKALNE STRANKE. — ON PRAVI, DA NI NIČ NOVEGA.

Beograd, 4. oktobra. Včeraj dopoldne sta posetila v Cavtatu Pašiča sodelavnik »Pravde« in še neki drugi novinar.

Potem ko je tajnik Sokolović prečital izjavo narodnega poslanca Šuvakovića o svojem razgovoru s Pašičem, sta posetnika najprej vprašala Pašiča, koliko časa še misli ostati v Cavtatu. »To ne zavisi od mene. Odpotoval bom, ko me posli pozovejo v Beograd.« — Na pripombo novinarja, da je Šuvaković dejal, da bo Pašič odpotoval okrog 15. oktobra, je ta odgovoril: »Tega nisem rekel za javnost. Šuvaković je mnogo preveč govoril.« Novinarja sta dalje vprašala, kaj je s trditvijo Šuvakovića, da boste sklicali kongres radikalne stranke zaradi izprememb statutov. »Sklicam bom pokrajinski kongres radikalne stranke. Prej pa še hočem slišati želje naroda in šele potem se bodo izpremenili statuti, ko se bo videlo,

kaj narod želi in hoče. O tem sem tako govoril s Šuvakovićem, nisem pa govoril za javnost. To ni za javnost, kar se jaz razgovarjam s poslanci.«

Novinarja sta nato pripomnila, da je Šuvaković omenil, da se bo določen del programa sestavljal po načelih Karla Marxa. Na to je Pašič odgovoril: »O tem ni bilo direktno govora. Jaz sem se z njim smo razgovarjal, kakor sedaj z vama, a tudi to ni za javnost. Ni treba gledati na to, da drugi drugače delajo. Mi smo z našimi novinarji prišli iz običajnega.«

Na vprašanje novinarjev: »Kaj pravite, gospod predsednik, o politični situaciji?«, ni hotel Pašič nič odgovoriti. Pogledal je skozi okno na morje in se nazmehnil rekoč, da ni nič novega.

Na vprašanje, kako se počuti, je rekel Pašič: »Tu se mora vsak dobro počutiti.«

Češki parlamentarci v Beogradu.

Beograd, 4. oktobra. Včeraj je v političnem življenju vladalo popolno zatišje. Pozornost vseh političnih krogov in vlade je bila osredotočena na poslednje priprave za sprejem češkoslovaških parlamentarcev.

Včerajšnji dan je bilo nekoliko konferenc med predsednikom narodne skupščine in vlade ter članov odbora za sprejem. V Beograd je prispelo veliko število narodnih poslancev in mnogo prvakov vseh političnih strank. Ves dan so se delale priprave za sprejem, a zlasti je bila okrašena narodna skupščina in zvečer vsa razsvetljena s električnimi svetilkami. Mesto samo ni bilo mnogo okrašeno, le na uradnih zgradbah so bile izvešene zastave. Občina je namreč prepoznalo obvestila meščanstvo o prihodu. — Velika množica ljudi je pričakovala goste na kolodvoru, a posebna deputacija jim je šla naproti do meje.

Češkoslovaški parlamentarci so bili z veliko svečanostjo sprejeti v Subotici in v Novem Sadu. Sinoči ob 8. uri so prispeli iz Subotice v Beograd predstavniki češkoslovaškega parlamenta in senata. Na kolodvoru so jih pričakovali predstavniki vlade. Navzoči so bili tu vsi ministri, ki so v Beogradu, in zelo mnogo narodnih poslancev.

Od HSS sta prisostvovala sprejemu poleg večjega števila poslancev predsednik kluba Pavle Radić in Karlo Kovačević. Jugoslovansko muslimansko organizacijo sta zastopala dr. Spaho in Hrasnica s svojimi ljudmi, demokrate Ljuba Davidović s člani demokratskega kluba, SLS narodni poslanec Smodej s tovariši in zemljoradnike Moskovljević. Razen teh so bili navzoči predstavniki številnih korporacij in društev. Med ministri sta bila tudi dr. Krajač in dr. Nikić. Prisotni so bili tudi vsi člani češkoslovaškega poslanstva, vojaški atašeji in veliko število naših generalov, med njimi tudi adjutant našega kralja general Hadžić, nadalje komandant mesta general Zečević, predstavniki našega ministrstva zunanjih poslov, predstavniki kasacijskega sodišča in državnega sveta in mnogo višjih državnih funkcionarjev.

Ko je bil dan signal, da prihaja vlak v postajo, je vojaška godba zaigrala

deva ne da več, najmanj danes, ko so zabašurjeni že tudi tisti milijoni, s katerimi so se nekdanji zabašurjali tudi neke druge zadeve. Izpregovorite!

pozdravni marš, nato pa češkoslovaško in našo himno. Kolodvor je bil lepo okrašen z zastavami in bajno razsvetljen. Lokomotiva vlaka, s katerim so se pripeljali gostje, je bila vsa v zelenju in zastavah. Ko so češkoslovaški poslanci začeli izstopati iz vlaka so bili pozdravljeni z navdušenimi vzkliki: »Nazdar! Češkoslovaške goste je prvi pozdravil na kolodvoru predsednik naše skupščine Marko Trifković. Češkoslovaški poslanci so bili okrašeni s cvetjem, ki so ga dobili v kraljih od Subotice do Beograda. Bili so zelo občudovani nad sprejemom, ki jim je bil prirejen.

Pozdravni govor je imel predsednik narodne skupščine Marko Trifković v salonski čakalnici. Pozdravil je goste s temi besedami: Gospod predsednik narodne skupščine, gospod predsednik senata, gospodje senatorji, gospodje poslanci, dragi gostje in mili bratje! Narodna skupščina kraljevine SHS, s pravim zadovoljstvom in z vso radostjo pozdravlja vaš drag prihod in vaš mil poset z »Dobrodošli!« Ni potrebno, da dokazujem, kako velika je ljubezen, ki jo naš narod čuti do vas in do dragega češkoslovaškega naroda, ker je to vsem dovolj znano. Ko boste sedaj bivali med nami, boste videli, neposredno občutili in spoznali, kako zelo ste nam dragi in mili. Prepričan sem, da se boste počutili prav prijetno, kakor se človek počuti med svojimi najbližjimi in najsorodnejšimi. Mi se ne bojimo, da nam boste zamerili, ker ne boste našli pri nas dovolj zunanje udobnosti in modernega komforta, a naša iskrena srca in naša bratska čutila, ki jih boste povsod, koder boste hodili, našli, poleg naravnih lepote naše domovine, bodo za vas najlepše in najprijetnejše, kar boste v naši očetnjeni videli, našli in občutili. Naše skupno poznanstvo in osebno zблиžanje nas predstavnike dveh bratskih narodov bo okrepilo obstoječe prijateljstvo in bratstvo in bo od velike koristi za oba naša naroda. Globoko uverjen, da bo vaše bivanje med nami i za nas i za vas prav prijetno in da bo za vaš in naš narod koristno, vas pozdravljam še enkrat z »Dobrodošli dragi in mili gostje!«

Govor našega predsednika narodne skupščine je češkoslovaška delegacija burno pozdravljala. Nato je povzel besedo predsednik češkoslovaškega parlamenta gospod Malypetr. Pozdravil je vse navzoče in se zahvalil za sprejem, ki jim je bil prirejen od naše meje do Beogra-

da. Mi stopamo med vas z odprtimi čustvi dveh narodov, da se ob priliki tega sestanka zopet spomnimo krvnega bratstva med Slovani in da pokažemo, da se ljubimo i v dobrem i v slabem. S tem prihodom na vaš poziv vračamo poset vašega parlamenta v letu 1922 in vam v znak trajnega in neomajnega prijateljstva prinašamo vsem od češkoslovaškega naroda pozdrave z željo, da se ustvari čim ožje prijateljstvo med našim narodom in SHS, da v miru in varnosti delamo na razvoju naših držav. Kakor smo v času robitva skupno delali za osvoboditve, tako bomo sedaj skupno delali za srečo naših narodov. Mi delamo na tem, da se ideja slovanstva utrdi med vsemi narodi v Evropi, mi hočemo biti zastopniki te misli in tega dela. Šli smo na pot, da spoznamo vaš narod in nam bo kačipet pa nadaljni razvoj in zблиžanje vseh Slovanov. Vaši slavni domovini želimo uspeha.

Po pozdravnem govoru predsednika češkoslovaške skupščine je povzel besedo predsednik senata gospod Klofač. Spominja na to vašo in našo postajo niso izmišljeni. Pred 13 leti sem bil tudi na tej vaši postaji in so me spremljali avstrijski špijuni, ker sem hotel onemogočiti bratski ubijalni boj. Za časa svetovne vojske je bil naš narod obsojen na smrt, a tudi mi smo bili v zvezi z vami obsojeni na smrt. Strašni trenutki so bili to, toda smrt je doletela onega, ki je nam preail s smrtjo. Po teh tragičnih dogodkih smo postali svobodni. Vi ste sedaj silnejši, ker ste osvobodili vse svoje brate. Vi ste na jugu, a mi smo na severu izvršili zgodovinsko misijo. V strašnih svetovnih dogodkih ste vi izgubili svoje najboljše, svoje vojske. Morali ste zapustiti zemljo. A doživeli smo triumf, vi in mi. Ni koridora med vašo in našo državo, a koridor je med vašimi in našimi srci. Mi predstavniki češkoslovaškega parlamenta ne prihajamo, da kega ogrozimo ali provociramo, mi nečemo avantur, mi hočemo, da naš narod živi v miru.

Klofačev govor je bil večkrat prekinjen z burnim odobravanjem.

GOSPODARSKI SVET ZOPET NA DNEVNEM REDU.

Beograd, 2. oktobra. Diskusija vladnega gospodarskega finančnega programa v zvezi z vsemi akcijami gospodarskih krogov je spravila zopet na površje vprašanje gospodarskega sveta. Kot zatrujejo kompetentni faktorji, se likvidira vprašanje gospodarskega sveta še tekom tega leta.

PROTI RAZREDNEMU BOJU.

Berlin, 3. oktobra. Na velikem zborovanju nemške ljudske stranke v Kölnu je govoril tudi dr. Stresemann, ki je odločno nastopil proti razrednemu boju in za spravljivost tudi v notranji nemški politiki.

CHAMBERLAIN V PARIZU.

Pariz, 3. oktobra. Chamberlain se je na svojem petu v domovino ustavil v Parizu. Z Briandom sta se dolgo razgovarjala, zlasti o razmerju med Francijo in Nemčijo. Chamberlain je informiral Brianda o svojem pogovoru z Mussolinijem.

POSL. RADE BACINIĆ V BEOGRADU.

Beograd, 4. oktobra. V Beograd je prispel narodni poslanec HSS Bacinić. Včeraj dopoldne je posetil predsednika vlade Uzumovića in ministra notranjih del Božo Maksimovića. Pri njih je interveniral zaradi poslednjih dogodkov v Dubrovniku, zaradi katerih je v znak protesta odložil čast sekretarja narodne skupščine.

zadovoljstvom. Prišlo je celo med nasprotujočo si publiko do incidenta, pri katerem je moral poseči vmes rediteljstvo, ki je napravilo red. Napada obeh moštev nista nikakor bila na višini, posebno pa je odpovedal napad Primorja. Neobičajno slab in najslabši je v svojem napadu bil Erman. Najboljši mož na polju je bil levi branilec Hermes, ki je rešil vsako situacijo, v katero se je podal in ima tudi največ zasluge za enaki rezultat. V ostalem sta bili moštvi precej enakovredni, tako v igri kakor v splošnem prednašnju svojih sposobnosti; mogoče je bil Hermes celo nekaj nadmočen. Sodnik g. Vodišek je postal pri svojih odločitvah skrajno neokretno in naravnost nepravilno, kar je še podžgalo že itak razburjeno publiko. Zadnji goal za Hermes je padel nekoliko pred koncem iz enajstmetrovke.

SK Ilirija : SK Slovan — 1 : 0 (1 : 0). — Ilirija nastopi v običajni postavi, z izjemo srednjega napadalca, ki ga je nadomestoval Zitaik iz rezerve, ki pa ni pokazal nikakih sposobnosti in nasprotno s svojo igro naravnost škodoval ilirijanskemu napadu, ki pa je sicer tudi bil pod kritiko. Je to ena najslabših iger Ilirije, kar smo jih videli tri jih ne želimo nikdar več. Celo moštvo je bilo slabo, posebno pa se je tozadevno odlikoval napad, kateremu je, kakor že omenjeno, manjkalo dober vodja. Zitaika so baje na tem mestu preizkušali; energično pa odsvetujemo, da se eksperimentira pri prvenstvenih tekmah, pa naj si bo to taka ali taka, kajti manjkalo ni dosti, da bi si bil Slovan ne pridobil dveh točk. Sicer pa je Slovan zastrelil tri sigurne šanse: dve leva zveza, eno pa desna. Slovanov goalman je branil, kar se je dalo in je bil neobičajno dober. V napadu se je zopet od-

likoval Cirovič. Proti koncu tekme je sodnik izključil Doberleta. Sodnik g. Kramaršič zelo neodločen, v par slučajih tudi nepravilen. Publike precej, ca 800.

SKS Slavija : SK Krakovo — 4 : 2.

SK Panonija : SK Reka — 1 : 1.

Rigoulet je potegnil enorečno 104 kg. Pred par dnevi je potegnil slavni francoski atlet Charles Rigoulet z desno 104 kg! Ta veliki uspeh znači nov svetovni rekord, vendar pa ne bo kot tak priznan, ker ni Rigoulet te vaje napravil javno in pred zastopniki mednarodnega amatersko-težkoatletskega saveza.

Paolino proti Piersonu. Evropski bokerski mojster Paolino bo izvojeval v novembru v San Sebastianu boksmatch 15 rund s Švedom Harry Piersonom. Znani manager Tex Rikard je že obvestil prireditelja tega boksmatcha, da je Tunney pripravljen boriti se z zmagovalcem.

Francoski tekač Martin je v stadionu Colombes pri Parizu zboljšal svetovni rekord na 1000 m, ki ga je imel doslej Šved Lundgren z 2:28,6, na 2:26,8.

Tilden si hoče zopet prilepiti mojstrstvo. Ameriški mojster Tilden je izjavil, da bo še eno leto igral tenis ter si skušal v tem času pridobiti izgubljenost mojstrstvo, nakar bo tenis opustil ter se posvetil gledišču. O Tildenu se je zelo laskavo izrazil novi ameriški mojster Lacoste pred svojim odhodom iz Amerike: Tilden nas bo drugo leto vse potelkel. Pri zadnji mojstrski tekmi je imel hude bolečine v kolenu, kar ga je zelo oviralo. Če je pa Tilden v formi in zdrav, je nepremagljiv. Je najboljši teniški igralec, kar jih je kdaj videl svet.

Suzana Lenglen bo izvojevala svoj prvi boj v Ameriki dne 15. oktobra proti miss Brow-

ne. Njen manager Pyle je nameraval privedi revanšni boj Suzana Lenglen : Helen Wills, toda Willsova je izjavila, da pod nobenim pogojem ne postane profesionalka.

To in ono.

TATVINA DOKUMENTOV NA PARISKEM PATENTNEM URADU.

Pariška policija se peča že par dni s preiskavo zagonelega kriminalnega slučajja. Gre za vlom v patentni urad in latvino načrta samokresa, ki ne poča. Neznani storilec, kateremu se je posrečilo na originalen način pobegniti, je pustil veliko vsoto denarja, ki se je nahajala v blagajni, nedotaknjeno ter odnesel samo načrte za samokres.

V soboto ponoči je zbudil portirja poslopja, v katerem se nahaja patentni urad, električni zvonec. Portir je odprl vrata. Zagledal je pred seboj elegantno oblečenega gospoda, čigar obraza ni mogel videti, ker je imel klobuk potisnjen globoko preko oči. Gospod je vstopil rekoč, da ima opraviti pri zdravniku za ženske bolezni, ki stane v drugem nadstropju. Portir je bil z odgovorom zadovoljen ter se je vrnil v svojo ložo. Tujec pa ni šel v drugo nadstropje k zdravniku, temveč v tretje nadstropje, kjer je odprl s ponarejenim ključem vrata patentnega urada, vlomil v blagajno ter ugrabil načrte za samokres.

Pri tem se je po nesreči dotaknil električnega alarmnega zvonca, ki je zbudil portirja. Portir je aviziral policijo ter hitel s svojima dvema odraslim sinovoma in z revolverjem v roki v tretje nadstropje. Ko je neznanec opazil, da se je izdal in mu je pol nazaj za-

prta, je odprl okno ter skočil pogumno na balkon drugega nadstropja. Tu je ugrabil šipo enega od oken ter zlezal v stanovanje. Bilo je stanovanje dr. Baudina. V sobi je spala hišnica, ki se je takoj zbudila; toda še predno je mogla zakričati, ji je zašepetal vlomilec na uho: »Za božjo voljo, ne kričite! V tretjem nadstropju me je zasačil ljubosumen zakonski mož v spalnici svoje žene. Prosim, odprite mi nemudoma in izpusite me iz hiše.« Dekle je vstalo, mu odprlo in vlomilec jo je popihal nežerirano skozi večna vrata, ki so jih pustili pravkar došli policijski srazniki odprta.

Samokres, čigar načrt je ukradel neznan vlomilec, je iznajdba nekega ruskega inženirja ter ima prednost, da ni slišati pri strelu nobene detonacije, vrhu tega pa je mnogo manjši od navadnega revolverja, ker meri samo 5 cm, tako da se ga lahko nosi v žepu telovnika.

Kako se zabavajo milijarderji? Nedavno je priredil angleški multimilijonar Statesbury veselico, ki naj bi bila imela po njegovi izjavi tudi znanstvene cilje. Statesbury namreč ni samo milijarder, temveč hoče biti tudi biolog — dasi obsoje njegove zasluge na tem znanstvenem polju samo v par groteskah. Taka groteska je bil tudi omenjeni souper, na katerega je »povabil« poleg svojih običajnih gostov v nove frake oblečene opice. Opice so se zabavale sprva s tem, da so iskale druga drugi bolhe. Sedele so pri posebni mizi, ker pa jim jed ni posebno ugajala, so se jele z njo med seboj bombardirati, končno pa so jele obmetovati vse skupaj milijarderjeve goste, tako da je moral priti njihov dompneur, da jih je ukrotil silo.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Jaz sem drugi topovi del noseča mula, topa številka dve, prve gorske baterije,« je odgovorila mula, »ona pa je ena naših prijateljic. Tudi mene je zbudila. Kdo pa si ti?«

»Številka petnajst, četa E, deveti suličarski polk — konj Dicka Cunliffa. Stopi malo na stran, tako.«

»Ej, presim oproščenja,« je odvrnila mula. »Pretemno je, da ne vidim dosti. Ali te kamele niso prenerodne, da bi bile za kaj? Odšla sem iz naših vrst, da najdem tukaj malo miru in pokoja.«

»Gospoda,« je dejala kamele ponižno, »hude sanje smo imele ponoči, tako da nas je bilo silno strah. Jaz sem samo prtljajna kamela 39-tega domačega pešpolka in nisem tako srečna kakor vi, gospoda.«

»Zakaj zlomka pa nisi potem ostala tam ter nosila prtljage za 39ti pešpolk, namesto da begaš po celem taborišču?« je dejala mula.

»Tako strašno hude so bile sanje,« je odgovorila kamele. »Žal mi je. Poslušajte! Kaj pa je to? Ali naj slečemo naprej?«

»Sedi,« je velela mula, »sicer si še polomiš noge med topovi. Vzdignila je eno uho in poslušala. »Voli!« je rekla; topovski voli. Na mojo besedo, ti in tvoji prijatelji ste res temeljito razbunili cel tabor. Veliko drganja je treba, da spraviš topovskega vola pokonci.«

57

Slišal sem verigo, ki se je vlekla po tleh, in jarem velikih trmoglavih belih volov, ki vlečejo težke oblegovalne topove, kadar sloni nočejo iti bliže strelni črti, se je primajal po blatu, tik za njima, malodane stopajoč na verigo, pa je stopila še ena baterijska mula, ki je na vse grlo klicala: »Billy!«

»To je ena naših novink,« je dejala stara mula, kateri je bilo ime Billy. »Mene kliče. Hej, mlade, nehaj že cviliti. Tema ni še nikomur nič žalega storila.«

Vola sta se vlegla skupaj in jela prežvekovati plažo, mlada mula pa se je pritiskala tesno k stari.

»Slišiš!« je dejala, »strašno, grozno, Billy! Ko smo spali, so pridrveli v naše vrste. Ali misliš, da nas pobijejo?«

»Močno me mika, da bi te pošteno obrcala,« je odvrnila stara mula. »Kaj takega! Da štirinajst pesti visoka mula s tako šolo, kakor jo imaš ti, osramotiš baterijo pred tem gospodom!«

»Počasi, počasi!« je dejal konj. »Samo pomni, da so iz početka vedno take. Ko sem jaz prvokrat videl človeka — bilo je v Avstraliji, ko sem imel tri leta — sem begal pol dneva, da bi bil pa videl kamelo, bi tekal še naprej.«

Skoraj vse konje za angleško konjenico v Indiji pripeljejo iz Avstralije in jih vojaki sami ukrote.

»Pač res,« je dejala stara mula. »Ne trepetaj tako, mlade. Ko so meni prvokrat opremili celo opremo z vsemi verigami, sem se vzpela na sprednji nogi in zbila vse kose tiste opreme raz sebe. Takrat se nisem prav

vedela, kako se mora brcati, ampak cela baterija je dejala, da kaj takega še niso videli.«

»Ampak to danes ni bilo oprema ali kaj drugega takega, kar rečljja,« je odgovorila mlada mula. »Saj veš, Billy, da se za kaj takega sedaj ne zamenim več. Veš, bile so stvari kakor drevesa, ki so padle nad naše vrste in omcljaje. Meni se je pretrgala glavna vrv in nisem mogla najti ne svojega gonjaka ne tebe, Billy, in tako sem jo kar pobrisala — s to gospodo.«

»Hm!« je odvrnila stara mula. »Kakor hitro sem slišala, da so se kamele splašile, sem odšla na svojo voljo preč in mirno.« Kadar pravi baterijska mula topovskim volom gospoda, mora biti silno preplašena. »Kdo pa sta vidva tukaj na tleh?«

Vola sta zasukala plažo v ustih in odgovorila oba hkratu: »Sedmi jarem prvega topa velike topovske baterije. Spali smo, ko so prihrumele kamele, ko so pa mandrale po nas, smo vstali in odšli. Boljše je ležati pri miru v blatu, kakor pa da te na dobrem ležišču metijo. Tej tvoji prijateljici sva rekla, da se je ni treba prav nič bati, a ona je hotela več vedeti in je bila drugih misli. Hah!«

In zvečila sta naprej. »Te pride čtéd, če te je strah,« je rekla stara mula. »Topovski voli se ti sedaj posmehujejo. Menim, da ti je všeč, kaj ne, mlade?«

Mlada mula je tlesnila z zobmi in slišal sem jo nekaj memljati, da nima strahu pred nobenim mesnatim volom na celem svetu. Vola sta samo zaklopotnila z nogi in prežvekovala naprej.

Naznanilo preselitve

Staroznana tvrdka

I. I. NAGLAS

to varna pohištva v Ljubljani

vljudno naznanja, da se je s svojo prodajalno preselila

iz dosedanjih prostorov v svoje novo opremljene lokale

Turjaški trg št. 6

ter upa na nadaljno naklonjenost svojih cenj. odjemalcev.

Uprava „NARODNEGA DNEVNIKA“

prodaja

MAKULATURNI PAPIR

kg Din 4-50

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—

Akademik

poučuje srednješola v vseh predmetih. Honorar nizek. Cenjene ponudbe pod: »Uspeh zjamčen.«

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj Josip Kodrič, trgovec, Sv. Kri pri Kostanjevici.

PREMOG - ČEBIN

Woltova 1/II. - Telef. 56.

Novost!

Po dnevu in v temi vidljive napise, umetniške in sv. podobe, reklamo vseh vrst, izvršuje: Franc Kranjc, Maribor. Pisnični naslov: Jurčičeva ulica 6/II. Lokal: Miklošičeva ulica 2/I.

Stekleno

strešno opremo imajo stalno v zalogi Zdržene opreme d. d. v Ljubljani.

Abonenti

dobijo dobro in po ceni hrano v restavraciji pod »Skalec«, Mestni trg 11. Gostom se lahko postreže z domačo, srbsko, dunajsko in francosko kuhinjo. — Za jedila in vino preko ulice poseben popust. — Vsaki dan se vrši od 20. do 24. ure koncert. — Z radostjo pričakujem moje goste. Josip Uran, restavratorec.

Pozor!

Lukrativni, brezkonkurenčni artikel za vpostavitve lastnega podjetja Din 30.000. — Franc Krajnc, Maribor, Jurčičeva ulica 6, II. nadst.

IVANKA STEGNAR

modni salon

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 10

priporoča svojo zalogo damskih buržunastih in filcastih klobukov. Popravila točna in poceni.

Petelinčevi

Gritzne, Adler, Phönix

Blizu Presernovega spomenika za vodo.

Josip Petelinc, Ljubljana

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Telefon int. št. 45-4.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.